

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2022 жылдың 6-8 сәуірі

МАТЕРИАЛЫ

международной конференции
студентов и молодых учёных

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 6-8 апреля 2022 года

MATERIALS

International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 6-8, 2022

Алматы, 2022

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

География және табиғатты пайдалану факультеті
Факультет географии и природопользования
Faculty of Geography and Environmental Sciences

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2022 жылдың 6-8 сәуірі

МАТЕРИАЛЫ

международной конференции студентов и молодых учёных

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 6-8 апреля 2022 года

MATERIALS

International Scientific Conference of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 6-8, 2022

Алматы
«Қазақ университеті»
2022

УДК 001
ББК 72
Ф 23

Ответственные секретари:

*Моминов С.А.
Амангелді Ө.
Жұматаева Ж.М.
Калимбетов Е.А.
Оракова Г.О.
Раймбекова Ж.Т.
Рахышова Б.Д.
Сарыбаев Е.С.*

Ф 23 **Материалы** международной научной конференции студентов и молодых учёных «Фараби әлемі». Алматы, Қазақстан, 6-8 сәуірі 2022 ж. – Алматы: Қазақ университеті, 2022. – 331 с.

ISBN 978-601-04-5948-9

Автордың редакциясымен шығарылды.

<i>Боранбай М.А.</i> АНАЛИЗ ОРГАНИЗАЦИИ ТУРИСТСКО-ЭКСКУРСИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА КАЗАХСТАНСКОМ УЧАСТКЕ ВЕЛИКОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ	171
<i>Величко А.В.</i> СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ТЕМНОГО ТУРИЗМА В МИРЕ И КАЗАХСТАНЕ	172
<i>Дәулетханова Е.Р.</i> ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҰЛТТЫҚ ПАРКТЕРІНДЕ ЭКОТУРИЗМ ТҮРЛЕРІН ДАМУЫ ЖӘНЕ АУМАҚТЫҚ ҰЙЫМДАСТЫРУ МҮМКІНДІКТЕРІ (КАТОН-ҚАРАҒАЙ МҮТПІ МЫСАЛЫНДА)	173
<i>Джанибекова Н.Н.</i> ЕМДІК-САУЫҚТЫРУ ТУРИЗМІН ДАМУЫҒА ҒЫЛЫМИ ЖӘНЕ ҚОЛДАНБАЛЫ ҚОЛДАУ	174
<i>Доспулатова Д.</i> НОМАДСКАЯ МОДЕЛЬ АГРОТУРИЗМА	175
<i>Ешимов Б.Х.</i> ТЕНДЕНЦИЯ РАЗВИТИЯ МОЛОДЕЖНОГО ТУРИЗМА НА ГЛОБАЛЬНОМ РЫНКЕ.....	176
<i>Әбдірашова А.Л.</i> ҚАЗАҚСТАНДА ТУРИЗМ ДАМУЫНДАҒЫ АКВАПАРКТЕРДІҢ РӨЛІ.....	177
<i>Әділбай Б.С.</i> ВОЗМОЖНОСТИ РАЗВИТИЯ КОММЕРЧЕСКОГО АЛЬПИНИЗМА В КАЗАХСТАНЕ	178
<i>Әділбек М.Ғ.</i> ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТУРИЗМДІ ДАМУЫ ҮШІН ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТУРИСТІК РЕКРЕАЦИЯЛЫҚ ӘЛЕУЕТІН БАҒАЛАУ.....	179
<i>Жалелхан А.Ж.</i> ТАҚЫРЫПТЫҚ САЯБАҚТАРДЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТУРИЗМДЕ АЛАТЫН ОРНЫ МЕН РӨЛІ (DISNEY ТАҚЫРЫПТЫҚ САЯБАҚ МЫСАЛЫНДА)	180
<i>Жасқайрат Ж.Қ.</i> ҚАЗАҚСТАНДА ШОПИНГ-ТУРЛАРДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ МЕН ДАМУ БОЛАШАҒЫ.....	181
<i>Жетіру А.Ж.</i> ТҰТЫНУШЫЛЫҚ ТУРИСТІК ҚАЛАУЛАРДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	182
<i>Жәнібекова А.Е.</i> ҚАЗАҚСТАНДА ОҢАЛТУ ҚЫЗМЕТТЕРІ НАРЫҒЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖӘНЕ ДАМУЫ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ	183
<i>Жұмабек А.Н.</i> РАЗВИТИЕ МЕДИЦИНСКОГО ТУРИЗМА ЮЖНОЙ КОРЕИ	184
<i>Жұмабекова І.М.</i> ЭТНОАУЫЛДАР ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ТУРИЗМНІҢ ДАМУ ФАКТОРЫНЫҢ БІРІ РЕТІНДЕ	185
<i>Зайрахонова Д.К.</i> РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА В УЙГУРСКОМ РАЙОНЕ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	186
<i>Замзаева Д.Т.</i> ТУРИЗМ ИНДУСТРИЯСЫНДА ФРАНЧАЙЗИНГТІҢ ҚАЛЫПТАСУ ЖӘНЕ ДАМУ ФАКТОРЛАРЫ	187
<i>Зекенова А.С.</i> ҚАЗАҚСТАНДА АВТОТУРИЗМНІҢ ДАМУЫ.....	188
<i>Ибраимбаева А.А.</i> ЖАСАНДЫ ЖАСАЛҒАН ЖАРТАС ЖӘНЕ МҰЗ ОРТАСЫНАН ӨТУ ЖАҒДАЙЛАРЫН ТУРИСТ-ТАУҒА ӨРМЕЛЕУШІЛЕРДІҢ ДЕНЕ-ТЕХНИКАЛЫҚ ТӘРБИЕСІНДЕ ПАЙДАЛАНУ	189

ТҰТЫНУШЫЛЫҚ ТУРИСТІК ҚАЛАУЛАРДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ

Жетиру А.Ж.,

г.ғ.к. Молдағалиева А.Е. жетекшілігімен
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
e-mail: aizhan.zhetiru@gmail.com

Туристтік нарықтың сұраныс пен ұсыныс балансын сақтау мақсатында туристік қалаулар бойынша зерттеулердің өзекті екені анық. Тұтынушылардың сатып алу заңдылығы мінез-құлқы, әлеуметтік-экономикалық, демографиялық, білімі, кәсібі, қаржылық сипаттамалары арқылы анықталады.

Әдебиеттерге сәйкес А. Маслоуды мотивация теорияларының негізгі авторларының бірі ретінде анықтауға болады. Атап айтқанда, туристік ынталандыру жағдайында итеру (push) және тарту (pull) теориясы туристік қалаулар мен сұранысты анықтауда өте маңызды. Дегенмен, мотивация – бұл адамның мінез-құлқын түсіндіруге ықпал ететін көптеген айнымалылардың бірі, бірақ оның ерекше маңыздылығы – адамның барлық мінез-құлқын анықтайтын қозғаушы күш болу қабілеті.

Рационалды таңдау теориясы – бұл барлық сатып алу шешімдері жеке болып табылатын негізгі теория. Бұл барлық тұтынушылар нарыққа белгілі бір артықшылықтармен кіреді деп болжайды. Рационалды таңдау барлық тұтынушылық шешімдердің ұтымды екенін білдіреді, яғни адамдар өздерінің қалауларын саралау қабілетіне сүйене отырып, ең қолайлы «себетті» таңдайды. Адамдар әртүрлілік пен бюджеттік шектеулерді ескере отырып, сатып алуға болатын «себеттің» пайдалылығын арттыруға бейім.

К. Ланкастер өнімдердің пайдалылығы олардың сипаттамаларына байланысты деген идеяны алға тартты. Басқаша айтқанда, пайдалылық алынатын тауарлардың қасиеттері немесе сипаттамалары бар. Осылайша, тұтыну дегеніміз – тауарлар олардың барлық қасиеттерінің немесе сипаттамаларының жиынтығы ретінде қарастырылатын қызмет. Туризм жағдайында туристік өнімдерді тұтыну бірнеше компоненттердің қоспасы ретінде қабылданады, олар тағайындалған жердің сипаттамаларының жиынтығы болып табылады. Осылайша, туристік өнімдер материалдық және материалдық емес компоненттерден тұрады, олар туристке тағайындалған жердің бірнеше сипаттамаларының комбинациясын тұтынуға мүмкіндік береді (мысалы, «күн мен теңіз» өнімі құмнан, теңізден, күннен, сондай-ақ мәдениеттен, гастрономиядан және басқа туристік және туристік емес объектілерден тұрады).

Әдебиетте туристік шешімдерді ресми түрде ұсынатын әртүрлі теориялар мен микроэкономикалық модельдер бар. Көпшілігі К. Ланкастер теориясының жалғасы болған К. Морли және Д. Рагга ұсыныстарына сәйкес келеді. Бұл авторлар шешім қабылдау процесінің негізгі элементтері қол жетімді нұсқалардың атрибуттары деп санайды.

Туристер өз қалауларын өз идеяларына сәйкес бағалайды және бұл көріністер тұтынушы алған ақпаратты қалай қабылдайтынына және өңдейтініне байланысты өніммен танысу үрдісінде пайда болады. Тұтынушылардың қабылдауы мақсатты жердің нақты сипаттамасынан өзгеше болуы мүмкін, өйткені тұтынушылар ақпаратты жинайды және өңдейді, бұл функция туристердің қалауын анықтайтын технологияны тұтыну функциясы деп аталады.

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ
Алматы, Қазақстан, 2022 жылдың 6-8 сәуірі

Электронды басылым

ИБ №15381

Басуға 05.04.2022 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 1/8.
Көлемі 20,75 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылыс.
Тапсырыс №15189. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.